

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Дубровицького районного суду Рівненської області
17.05.2024

м. Рівне, 2024 рік

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 17.05.2024 групою НПМ здійснено відвідування Дубровицького районного суду Рівненської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації.

Керівництво установи:

Оборонова Ірина Володимирівна – голова суду (з 27.10.2021).

Мазур Леонід Леонідович - керівник апарату суду.

Штатна чисельність працівників суду – 16,

з них штатна чисельність суддів – 3.

Суд розміщений у двоповерховій будівлі за адресою: вул. Миру, 2, м. Дубровиця Дубровицький район, Рівненської області.

У будівлі суду розміщено дві зали судових засідань, призначені для слухання кримінальних, цивільних та адміністративних справ, в яких встановлено систему відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань (процесуальних дій) у режимі відеоконференції (фото 1, 2). Більшість судових засідань відбуваються у дистанційному форматі.

Необхідно зазначити, що вказане вище приміщення будувалось не з метою розміщення в ньому суду, а є пристосованим до таких потреб, що суттєво впливає на внутрішнє планування та належне дотримання за цих умов прав і свобод людини під час здійснення правосуддя.

Приміщення облаштоване двома входами. Службовий вхід знаходиться у дворі будівлі, де здійснюється «етапування» підсудних.

На вході до суду наявна інформація про найменування судового органу. Охорона приміщення суду та пропускний режим здійснюються працівниками територіального підрозділу Служби судової охорони України. На пропускному пункті наявна аптечка, в якій містяться ліки необхідні для надання домедичної допомоги.

Конвоювання здійснює рота конвойної служби Головного управління Національної поліції України у Рівненській області.

На виконання пункту 5.7 Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (далі – ДБН В.2.2-40:2018) щодо доступності для маломобільних груп населення центральний вхід до суду обладнаний пандусом.

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік приймання громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 3).

Адміністрацією проведено роботу щодо забезпечення безперебійної роботи суду за різних умов: обладнано протирадіаційне укриття з необхідним запасом води, та зарядною станцією Bluetti ac200mah.

Групою НПМ проведено інтерв'ю з керівником апарату суду, а також з працівниками територіального управління Служби судової охорони у Рівненській області.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 06.09.2018.

За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено порушення та недоліки:

- порушення норм площі камер для підсудних (засуджених);
- відсутність кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими), приміщень для роботи з матеріалами справ;
- не забезпечено одноразовим посудом конвойної кімнати.

Рекомендації надані за результатом попереднього відвідування не були виконані.

II. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 28 Конституції України, стаття 25 Загальної декларації прав людини).

1. У порушення вимог пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (далі – ДБН) у суді на дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ передбачено лише одна камера для розміщення підсудних, що не забезпечує роздільного тримання чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою. В порушення вимог пункту 8.2.2 ДБН в камері для підсудних відсутня працююча механічна система вентиляції, що не забезпечує належної циркуляції повітря в приміщенні.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

2. У порушення вимог пункту 6.3 ДБН у приміщенні для підсудних та конвою не обладнано кімнати для конфіденційного спілкування адвоката з підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію права останніх на конфіденційне побачення. Через відсутність приміщення для ознайомлення з матеріалами справи, відвідувачі ознайомлюються з ними у приміщенні канцелярії, до якого не мають доступу підсудні, які тримаються під вартою, що унеможлиблює реалізацію їх права на захист.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України, статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

3. У приміщенні суду не забезпечено умови для участі в судових засіданнях маломобільних груп населення, що порушує вимоги пункту 6.1.5 ДБН В.2.2-40:2018. Зокрема через відсутність внутрішніх пандусів та ліфту, особи з обмеженими можливостями не мають доступ до приміщень суду, які розташовані на другому поверсі. Санітарний вузол суду не пристосований для користування ними особами з інвалідністю, у зв'язку з відсутністю у них поручнів (фото 4).

Порушення права на забезпечення безпеки у суді.

4. В порушення вимог Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 в приміщенні суду не забезпечено ізольованого маршруту конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до залів судових засідань та не обладнано бокс чи огороженої стоянки для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу для заїзду автотранспорту варті та посадки (висадки) затриманих осіб (фото б).

У приміщенні конвою не обладнано санвузла. З цієї причини підсудні (засуджені) під наглядом працівників конвою вимушені користуватися загальним санвузлом, який розміщений у вестибюлі суду, та передбачений для працівників суду та відвідувачів. Така ситуація несе небезпеку для підсудних (засуджених), а також для працівників суду та відвідувачів.

III. Рекомендації

1. Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Рівненській області:

Розглянути питання щодо реконструкції будівлі Дубровицького районного суду Рівненської області та обладнання його приміщення у відповідності до вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», зокрема:

- необхідною кількістю камер для підсудних з розрахунку 3 камери на 1 залу судових засідань для розгляду кримінальних справ та санвузлом у приміщенні для конвою;
- забезпечити ізольований маршрут конвоювання підсудних від камери до залу судових засідань та обладнати бокс чи огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу для заїзду автотранспорту варті та посадки (висадки) затриманих осіб;
- обладнати приміщення конвою та підсудних механічною вентиляцією;
- обладнати кімнату для роботи адвоката з підсудним;
- створити необхідні умови для забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень суду;

2. Дубровицькому районному суду Рівненської області:

2.1. Провести технічне переоснащення приміщень суду з урахуванням потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018.

2.2. Забезпечити належні умови тримання, в камерах конвойного приміщення, підсудних (засуджених);

До звіту додаються: Фотофіксація на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини**

М. Усєєва - Тетяна УКРАЇНЕЦЬ

Фото 1

Фото 2

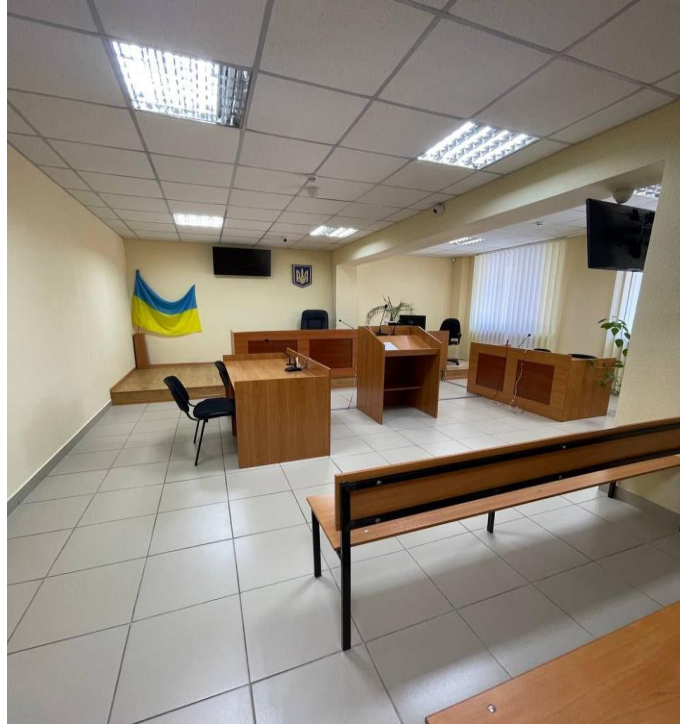

Фото 3

Фото 4

Фото 5

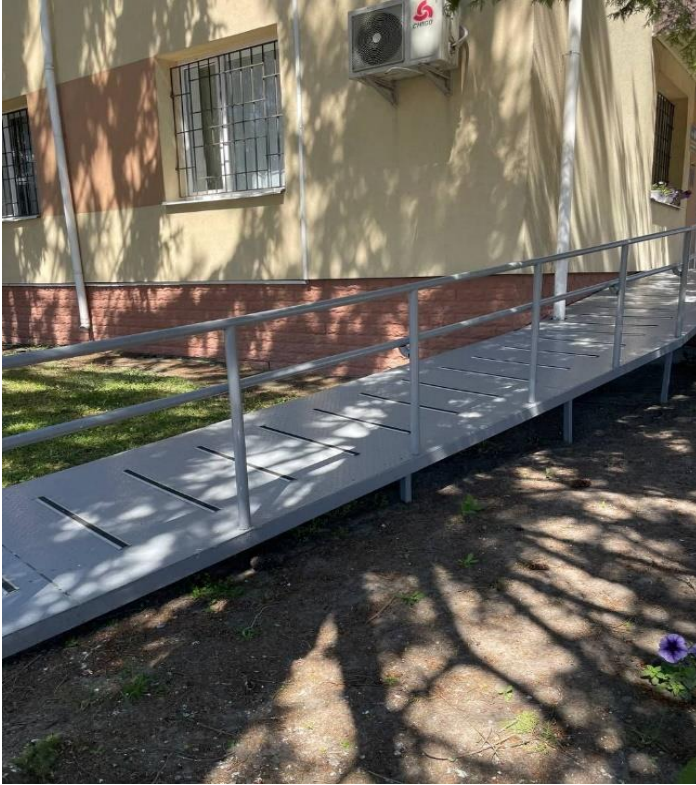

Фото 6

